

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200670
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4622200670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a Mgr. Ingrid Radošickej-Vallovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. W., nar. X.X.XXXX a T. W., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka T. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z., časť Z. XXX a otec T. W., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Y., T. XXX/XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 23. mája 2022 č. k. 10P/53/2022-105, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Topoľčany) rozsudkom zo dňa 23.5.2022 č. k. 10P/53/2022-105 pri právnom posúdení podľa § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2 a § 76 ods. 1 Zák. o rodine (ďalej iba „ZoR“) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. J. zo sumy 60 eur na sumu 110 eur mesačne a na mal. T. zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, u obidvoch detí s účinnosťou od 1.3.2022, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/6/2017 zo dňa 21.2.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/23/2017 zo dňa 20.7.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/23/2017 zo dňa 24.10.2017 (výrok I.)

2. Zročné výživné za čas od 1.3.2022 do 31.5.2022 v sume 150 eur na mal. J. a v sume 150 eur na mal. T. súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok (výrok II.).

3. V ostatných častiach zostávajú uvedené rozsudky nezmenené (výrok III.).

4. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

5. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej prvoinštančný súd uviedol, že rozsudkom sp. zn. 9P/173/2014 zo dňa 21.10.2014 (právoplatný dňa 8.11.2014) súd rozviedol manželstvo rodičov mal. detí W. a na čas po rozvode obidve maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný platením výživného na mal. J. sumou 80 eur mesačne a na mal. T. sumou 70 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Ďalej bolo rozhodnuté, že obidvaja rodičia sú oprávnení mal. detí zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi súd upravil styk s maloletými deťmi tak, že je oprávnený s týmito stýkať sa počas každého párneho týždňa od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod.

6. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28.4.2016 sp. zn. 11P/72/2016 (právoplatný dňa 2.5.2016) bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej došlo k zvýšeniu výživného na mal. J. na sumu 100 eur mesačne a na mal. T. na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 1.5.2016.

7. Rozsudkom sp. zn. 11P/6/2017 zo dňa 21.2.2017 Okresný súd Topoľčany znížil vyživovaciu povinnosť otca na mal. J. na sumu 50 eur mesačne a na mal. T. na sumu 35 eur mesačne u obidvoch detí s účinnosťou od 1.2.2017. Krajský súd v Nitre rozhodujúc o podanom odvolaní matky proti tomuto rozsudku, rozsudkom zo dňa 20.7.2017 sp. zn. 7CoP/23/2017 napadnutý rozsudok o znížení výživného zmenil tak, že znížil vyživovaciu povinnosť na mal. J. zo sumy 100 eur na sumu 60 eur mesačne a na mal. T. zo sumy 90 eur na sumu 50 eur mesačne, u obidvoch detí s účinnosťou od 1.2.2017. Opravným uznesením zo dňa 24.10.2017 sp. zn. 7CoP/23/2017 Krajský súd v Nitre opravil záhlavie svojho zmeňujúceho rozsudku zo dňa 20.7.2017.

8. V čase poslednej úpravy výživného bol otec v dôsledku úrazu práceneschopný, pričom sociálna poisťovňa mu vyplácala nemocenské dávky denne vo výške 15,37 eura. Otca dňa 22.12.2016 napadla v Nemecku neznáma osoba, ktorá mu spôsobila fraktúru lebky, v dôsledku čoho musel byť operovaný a ďalej liečený na neurológii. Okrem hore menovaných detí má otec vyživovaciu povinnosť aj k dcére z prvého manželstva W. W., nar. X.X.XXXX. Na túto má povinnosť platiť výživné v sume 65 eur mesačne s účinnosťou od 1.2.2017. Dcéra W. je študentkou prvého ročníka vysokej školy a otec jej v skutočnosti zasiela mesačne výživné vo výške 100 eur. Od 1.5.2018 je otec zamestnaný v PPD Prašice, kde dosahuje netto mesačný príjem 991 eur. V čase od 1.4.2021 do 31.8.2021 bol práceneschopný, pretože sa podrobil operácii. Okrem pravidelného mesačného príjmu je otcovi vyplácaný invalidný dôchodok 166,10 eura mesačne. V prípade otca ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Otec žije sám v rodinnom dome, kde vykazuje mesačné náklady 10 eur internet, 12 eur splátka úveru, 18 eur električka, 72 eur plyn, 7 eur vodné a stočné a domová daň ročne 38 eur vrátane nákladov za odvoz odpadu. Otec má zvýšené náklady so svojím zhoršeným zdravotným stavom (cesty k lekárom do Ružomberka a Bratislavy + náklady na lieky a kochleárny implantát).

9. Matka pracuje v reštaurácii, kde dosahuje netto mesačný príjem 406 eur. Spolu s mal. deťmi a partnerom T. D. (slobodný a bezdetný, s príjmom 650 eur netto mesačne) žije v 6-izbovom rodinnom dome, ktorý je vlastníctvom matky. Mesačné náklady matky predstavujú električka 32 eur, plyn 22 eur, pôžička vo P. 137 eur, 150 eur ročne za vodu, domová daň a odvoz odpadu ročne 97 eur a poisťky deťom 300 eur ročne. Priateľ prispieva matke sumou 200 eur mesačne a zabezpečuje nákupy.

10. Obidve maloleté deti navštevujú ZŠ v L. s tým, že mal. J. je v 8. ročníku a mal. T. v 5. ročníku. Maloletý J. je alergik, ktorému matka za lieky hradí sumu 40 eur mesačne.

11. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného realizovanej súdom v súvislosti so znížením výživného na obidve mal. deti W. došlo k takej zmene pomerov na strane účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom. V čase rozhodovania súdu o znížení vyživovacej povinnosti bol otec v dôsledku jeho napadnutia neznámou fyzickou osobou dlhodobo práceneschopný, pričom jeho príjem predstavovali iba nemocenské dávky. Od uvedenej doby sa príjem otca zvýšil o ním poberanú mzdu od zamestnávateľa, u ktorého je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, ako aj o čiastočný invalidný dôchodok. Súhrn mesačných príjmov otca v súčasnosti predstavuje sumu 1.150 eur. Otec má naďalej okrem hore menovaných mal. detí aj vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére W. W., ktorá je vysokoškolačka a pochádza z jeho prvého, avšak už rozvedeného manželstva.

12. U matky maloletých detí k výraznej zmene pomerov nedošlo, pretože táto naďalej pracuje ako čašníčka a vyživovacie povinnosti jej žiadne nepridbali a ani neubudli.

13. Výrazná zmena pomerov nastala na strane obidvoch mal. detí (J. a T.) v tom, že tieto povyrástli, pričom mal. J. navštevuje druhý stupeň základnej školy (8. ročník) a mal. T. 5. ročník základnej školy.

14. Pri akceptovaní výsledkov dokazovania vykonaného v danej prejednávanej veci, súd prvej inštancie prijal ten záver, že je v zárobkových možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu obidvoch mal. detí, a to u každého z nich zvýšeným výživným o 50 eur mesačne. V súvislosti so zvýšením vyživovacej povinnosti otcovi v prípade mal. J. zo sumy 60 eur na sumu 110 eur mesačne a v prípade mal.

T. zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, u obidvoch detí počnúc od 1.3.2022 súd prvej inštancie zohľadnil aj zvýšené mesačné náklady otca spojené s jeho zhoršeným zdravotným stavom. Od poslednej úpravy výživného sa zvýšil príjem otca o ním poberanú mesačnú mzdu a čiastočný invalidný dôchodok.

15. Zvýšené výživné otcovi súd zároveň považuje za primerané s poukazom na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, pričom matka sa na ich výžive čiastočne podieľa aj každodennou osobnou starostlivosťou, na čo je súdom pri rozhodovaní o výške výživného potrebné prihliadnuť.

16. Výživné súd zvýšil otcovi s účinnosťou od 1.3.2022, t. j. od začiatku mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Od tohto dátumu do 31.5.2022 je zročné výživné na každé mal. dieťa v sume 150 eur, ako rozdiel medzi zvýšeným a doposiaľ určeným výživným za 3 mesiace. Zročné výživné povolil súd otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur na každé mal. dieťa spolu s bežným výživným do rúk matky pod následkom straty výhody splátok.

17. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec navrhujúc odvolaciemu súdu v Nitre, aby zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 23.5.2022, sp. zn. 10P/53/2022-105 tak, že mu zníži vyživovaciu povinnosť k mal. J. W. zo sumy 110 eur na 60 eur mesačne a k mal. T. W. zo sumy 100 eur na sumu 50 eur mesačne. Mesačné výdavky má spolu 620 eur a nevie ako to zvládne finančne utiahnuť, a preto podáva odvolanie.

18. Má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére z prvého manželstva W. W., nar. X.X.XXXX, študentke 1. ročníka vysokej školy, ktorej platí výživné 100 eur mesačne. Všetkým trom deťom dáva na narodeniny po 50 eur a na Vianoce po 100 eur.

19. Utrpel ťažký úraz hlavy s trvalými následkami s dvomi nasledujúcimi operáciami v Düsseldorfe a v Ružomberku. Od tohto úrazu zavineného neznámou osobou sa návšteva lekárov z jeho strany stala pravidelnou a doprava 1x mesačne do Ružomberka a 3 až 4x ročne v Bratislave je tiež finančne náročná. Má trvalý následok - hučanie v hlave. Je čiastočný invalid a držiteľ preukazu ZŤP. Pracuje v poľnohospodárstve v mieste svojho trvalého bydliska, pričom jeho príjem v tej výške ako uviedol súd dosahuje aj za vykonané nadčasy. Po zdravotnej stránke sa cíti z mesiaca na mesiac horšie a vzhľadom na časté hučania v hlave si nevie predstaviť ako má podať ešte väčší pracovný výkon v snahe zarobiť viac finančných prostriedkov. Pracuje totiž v solídnej firme, ktorá nevykazuje minimálnu mzdu, tak ako v prípade matky maloletých detí a jej súčasného priateľa.

20. Ak si chce matka spolu s partnerom udržať svoj štandard v 6-izbovom dome, tak nech si obidvaja nájdu lepšie zamestnanie, v ktorom nebudú poberať iba minimálnu mzdu. Je smutné, že navrhovateľka (matka) chce využívať mrzáka, ako je otec mal. detí, pre svoje potreby. Práve ona by sa mala viac snažiť, pretože otec predsa nemôže prispievať na chod jej haciendy. O uvedené nech sa postará jej partner. Urobil chybu, keď darom previedol polovicu svojho majetku na matku, ktorá zneužila jeho dôveru, city a náklonnosť. Stále má potrebu ťahať od neho peniaze. Po rozvode ho vyštvala z domu, kam si nasťahovala partnera. Zároveň dosiahla to, že deti prestali mať o otca záujem napriek súdom upravenému styku od soboty od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Napriek žiadosti ÚPSVaR v Topoľčanoch o pomoc v súvislosti so zabezpečením stretávania sa s mal. deťmi sa nič neudialo. So svojimi mal. deťmi nebol v kontakte takmer 5 rokov.

21. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že odporúča Krajskému súdu v Nitre rozsudok Okresného súdu Topoľčany ako súdu prvej inštancie zo dňa 23.5.2022 č. k. 10P/53/2022-105 o zvýšení výživného pre mal. deti W. (J. a T.) potvrdiť, pretože je správny. Na jednej strane chápe vážnosť zdravotného stavu otca, avšak na druhej strane sa pomery u obidvoch detí zmenili, resp. zvýšili a to v porovnaní s poslednou úpravou výživného, kedy bolo otcovi znížené výživné. Obidve mal. deti vyrástli, čím náklady na ich celkové zaopatrenie stúpajú.

22. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s otcom mal. detí nekomunikuje, a preto o jeho situácii nevie, ale vie iba o ich pomeroch. Otec sa stále vyjadruje, že matka potrebuje jeho financie, avšak neberie do úvahy, že je to matka, ktorá vychováva jeho dve maloleté deti. Výdavky na deti neustále rastú a za posledných 5 rokov im otec nekúpil žiadne oblečenie, školské potreby, t. j. vlastne nič.

23. Zamestnanie, ktoré vykonáva jej vyhovuje z dôvodu, že v L. deti navštevujú školu a neraz sa stalo, že ich musela vyzdvihnúť zo školy zo zdravotných dôvodov. Takisto aj otec pravdepodobne spolu s matkou žije v rodinnom dome, pričom jeho matka ako starobná dôchodkyňa mu môže prispievať na chod domácnosti.

24. Otec v mailovom podaní, došlom Krajskému súdu v Nitre dňa 4.11.2022 uviedol, že sa mu stal pracovný úraz, pričom leží na oddelení popálenín v Ružinovskej nemocnici. Vopred ďakuje za skoré vybavenie svojho odvolania.

25. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie v danej veci podal oprávnený subjekt (otec) v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal podané odvolanie otca ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo využívajúc procesný postup podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd vyhodnotil podané odvolanie otca za nedôvodné, s rozhodnutím o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

27. Odvolací súd pri viazaní svojou zákonnou povinnosťou skúmať, či zo strany otca mal. detí W. (J. a T.) napadnutý prvoinštančný rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou u procesných väd zakotvených v ust. § 389 ods. 1 CSP, prijal ten záver, že predmetný rozsudok súdu prvej inštancie ani jednou v tomto ust. obsiahnutou procesnou vadou netrpí, a preto rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 23.5.2022 č. k. 10P/53/2023-105 podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd poukazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP). Prvoinštančný súd v súvislosti s rozhodovaním o podanom návrhu matky na zvýšenie výživného pre hore menované mal. deti W. v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení hmotnoprávneho predpisu (ZoR) v rámci bodu 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Takisto aj proces hodnotenia vykonaných dôkazov v tomto konaní súdom prvej inštancie je potrebné považovať za plne súhlasný s obsahom ust. § 191 ods. 1 CSP, čo znamená, že vykonané dôkazy boli vyhodnotené jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti, a to aj s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

28. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na časový odstup od predchádzajúcej úpravy výživného na maloleté deti W. v trvaní takmer 5 rokov, prvoinštančný súd pri akceptovaní záverov vykonaného dokazovania mal správne za preukázanú zmenu pomerov na strane rodičov a zároveň aj obidvoch maloletých detí. Pokiaľ ide o zistenú zmenu pomerov na strane otca, tak túto súd prvej inštancie správne ustálil najmä v jeho príjmovej oblasti, pretože v porovnaní s r. 2017, kedy bolo otcovi výživné znížené, otec sa zamestnal s dosahovaným netto príjmom mesačne 991 eur + poberá invalidný dôchodok 166,10 eura mesačne, čo v súhrne za 1 mesiac dáva príjem 1.157,10 eura na strane otca. V prípade matky k tak výraznej zmene pomerov v oblasti ňou dosahovaných príjmov v porovnaní s r. 2017 nedošlo, pretože v súčasnej dobe matka dosahuje netto mesačný príjem 400 eur, pričom v čase rozhodovania o znížení výživného na obidve mal. deti v r. 2017 dosahovala netto mesačný príjem 183,48 eura. Ani jednému z rodičov v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného nepridbala a ani neubudla žiadna iná vyživovacia povinnosť.

29. Nastalú zmenu pomerov v prípade obidvoch mal. detí správne súd prvej inštancie vzhliadol najmä v časovom odstupe takmer piatich rokov od predchádzajúcej úpravy výživného (znížené výživné na obidve maloleté deti v r. 2017), ktorý časový odstup spôsobil to, že obidve mal. deti sú takmer o 5 rokov staršie, navštevujú vyššie ročníky základnej školy, čo v konečnom dôsledku spôsobilo na strane matky nepomerne vyššie náklady na celkové zaopatrzenie týchto dvoch detí (strava, ošatenie, školské, hygienické potreby atď.)

30. Výšku stanoveného výživného, či už na mal. J. v sume 110 eur mesačne, alebo na mal. T. v sume 100 eur mesačne, odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie považuje za primeranú k uspokojeniu odôvodnených a komplexných potrieb 15-ročného chlapca a 12-ročného dievčaťa, ktorá vyživovacia povinnosť zo strany matky k týmto deťom je vyvažovaná okrem výživného vo finančných prostriedkoch aj mierou každodennej osobnej starostlivosti o tieto deti.

31. V súvislosti so stanovenou výškou výživného na každé z maloletých detí W. bola zo strany prvoinštančného súdu správne predovšetkým akceptovaná výška mesačného príjmu otca, ktorá spolu s čiastočným invalidným dôchodkom predstavuje spolu 1.150 eur (podľa odvolacieho súdu 1.157,10 eura), z ktorej aj podľa názoru odvolacieho súdu môže otec mesačne v súdom prvej inštancie stanovených sumách 110 eur a 100 eur prispievať na výživu mal. J. a mal. T., bez toho, že by bola ohrozená jeho výživa. Pri určovaní, resp. zvyšovaní výšky výživného bola súdom prvej inštancie správne zohľadnená aj ďalšia vyživovacia povinnosť otca k jeho plnoletej dcére W., na ktorú ako vysokoškoláčku prispieva 100 eur mesačne. Takisto prvoinštančný súd zohľadňoval aj zhoršený zdravotný stav pretrvávajúci u otca od jeho napadnutia neznámou osobou v Nemecku v r. 2016.

32. Súd prvej inštancie určil počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti otcovi na obidve mal. deti počnúc od 1.3.2022, t. j. od začiatku kalendárneho mesiaca, počas ktorého matka podala na Okresný súd Topoľčany návrh na zvýšenie výživného.

33. V kontexte týchto dôvodov, odvolací súd o podanom odvolaní otca ako o nedôvodnom rozhodol tak, že ním napadnutý rozsudok o zvýšení výživného na obidve maloleté deti W. (J. a T.), ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvoinštančného konania.

34. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).